

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Elinvoimakeskus

Valintaesitys

5.3.2026

Dnro: EURA 2021/600998/09
02 01 01/2025/POPELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

Vetytalous 2.0 - Vedyn, uuden kemian ja kiertotalouden arvoketjut

Hakijan virallinen nimi

Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry

Hakemusnumero

600998

Saapumispäivämäärä

26.02.2026

Alkamispäivämäärä

01.04.2026

Päättymispäivämäärä

31.03.2028

Viranomaisen

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Toimintaympäristön kehittämisavustuksen
hankehaku Pohjois-Suomessa (Pohjois-
Pohjanmaa, Lappi, Kainuu)

Hakuilmoituksen tunnus

POPELY-080

Käsittelijä

Eija Johanna Tabell-Jokelainen

Toimintalinja

2 Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite

2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

Avustusmuoto

Toimintaympäristön kehittämisavustus, kehittämistoimenpiteet

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

Vetytalous 2.0 – Vedyn, uuden kemian ja kiertotalouden arvoketjut -hanke tukee Pohjois-Pohjanmaan eteläosan pk-yrityksiä hyödyntämään alueen puhtaan siirtymän investointeja. Tavoitteena on madaltaa kynnystä yritysten osallistumiselle vedyn, biokaasun, biogeenisen hiilidioksidin ja kiertotalouden ekosysteemeihin.

Hankkeen keskeiset toimenpiteet ovat:

Yhteyksien luonti ja verkostojen rakentaminen: Investointihankkeiden toteuttajien ja pk-yritysten kohtaaminen, tilannekuvan ylläpito ja matchmaking-toiminta.

Kasvualustapalvelut pk-yrityksille: Työpajasarjat, osaamisen kehittäminen, yhteistyö korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Pilotointikohteiden toteutus: Teknisten pilottien suunnittelu ja toteutus, joilla kehitetään yritysten kyvykkyyttä.

Investointihankkeiden seuranta ja asiantuntijatiedon tuottaminen: Ajankohtaisen tiedon jakaminen yrityksille ja kunnille, viestintäkanavien rakentaminen.

Hanke luo edellytyksiä uusille liiketoimintamahdollisuuksille, työpaikoille ja vahvistaa alueen elinvoimaa.

Tulokset ovat julkisesti saatavilla NIHAKin verkkosivuilla ja hyödynnettävissä myös muilla alueilla.

Hankkeen toimenpiteet

TP1: YHTEYKSIEN LUONTI JA VERKOSTOJEN RAKENTAMINEN

Alueella toteutuksessa tai valmisteilla olevissa puhtaan siirtymän ja ns. toisen aallon investointihankkeissa on yli 100 pääurakoitsijaa tai aliurakkakokonaisuutta. Alueen pk-yritysten palveluntarjonnan kannalta Investointihankkeiden tilaajien projektioorganisaatioiden ja projektin toteutusvaiheiden tunnistamiset ovat ensimmäiset askeleet. Osassa hankkeita ollaan varhaisessa valmisteluvaiheessa, johon liittyy jo iso määrä palvelutarpeita. Uuden tyyppiisiin investointihankkeisiin varhaisessa vaiheessa mukaan lähtevät palveluntarjoajat pääsevät mukaan kehittämään uutta liiketoimintaa. Hankekehityksen alkuvaiheessa lähtevät muodostumaan ensimmäiset konsortiot vedyn, uuden kemian sekä bio- ja kiertotalouden rakentamiseen. Tämä edellyttää sitä, että hanke tukee alueen yrityksiä yhteyksien rakentamisessa, yhteydenpidossa ja luo kanavia toimivaan yhteistyöhön myös hankkeen jälkeen. Tämä edellyttää myös investointihankkeiden huolellista seurantaa toteutusvaiheittain.

TP1: TOIMENPITEET

1. Yhteyksien rakentaminen, yhteydenpito ja kanavien luonti sekä ajantasaisen tilannekuvan ylläpito alueen uuden ns. toisen aallon investointihankkeista
 - a. alueen investointihankkeita valmistelevien ja toteuttavien tahojen tunnistaminen
 - b. investointihankkeiden toteutuksessa muodostettujen projektioorganisaatioiden eri tilaajatahojen ja projektin toteutusvaiheiden tunnistaminen
 - c. investointihankekohtaisen tilannekuvan kartoittaminen ja ylläpitäminen toimijatahokohtaisesti
2. Investointihankekohtaisten tarpeiden selvittäminen ja hankintojen aikataulu
 - a. palvelutarpeet ja niiden aikataulu paikalliselle / alueelliselle yhteistyöverkostolle selvitetään toimijakohtaisesti ja tilannekuvaa pidetään yllä
 - b. investoritahot saavat paikallisesta tuesta lisäarvoa investointihankkeiden toteutukseen.
3. Investointien toteuttajia palvelevan yhteistyöverkoston luominen / matchmaking-toiminta
 - a. hankkeen aikana järjestetään yleisiä tiedotustilaisuuksia ja investointihankekohtaisia tilaisuuksia luomaan yhteyksiä investorien ja alueen pk-yrityksien välille
 - b. hankkeen aikana kohtautetaan monin tavoin investointihankkeiden palvelutarpeita ja alueen pk-yrityksiä
 - c. palvelutarpeiden / tarjouskyselyjen välittäminen kohdennetusti suoraan alueen pk-yrityksille huomioiden yritysten tasapuolisuus

TP2: KASVUALUSTAPALVELUT PK-YRITYKSILLE / YRITYSTEN KASVUN EDELLYTYKSIEN TUKEMINEN

Hankkeessa rakennetaan alueen pk-yrityksille investointikysyntää palvelevat kasvualustapalvelut. Hankkeessa tarjotaan yrityksille hankitun asiantuntijatiedon avulla tukea yritys kohtaisten uusien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistamiseen vetytalouden, uuden kemian sekä bio- ja kiertotalouden arvoketjujen näkökulmasta. Lähtökohtana on yrityksen nykyinen osaaminen ja se, että miten yrityksen osaamista on mahdollista laajentaa / kehittää vastaamaan avautuviin uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin.

Hankkeessa järjestetään alueen yrityksille työpajojen sarja. Työpajoissa perehdytään mm. teknisten pilotointikohteiden toteutuksen suunnitteluun, alaan liittyviin teknisiin vaatimuksiin ja standardeihin, sertifikaatteihin, validointeihin, teknologisiin ratkaisuihin, sopimusasioihin sekä muihin, kaasujen siirtoon, prosessointiin, jatkojalostukseen, varastointiin, kunnossapitoon ja kiertotalouden edistämiseen liittyviin tekniikoihin. Työpajat toimivat alustana alueen pk-yritysten kohtaamisille ja mahdollisten yhteenliittymien muodostumisille.

Tavoitteena on hyötyjen irti saaminen alueen pk-yritysten kasvulle siten, että alueella toteutettava investointihankkeet toimivat kasvualustana uudelle liiketoiminnalle. Tämä edellyttää, että alueen pk-yritykset

hyödyntävät paremmin alueen korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten palveluja. Hankkeen tehtävänä on madaltaa kynnystä näiden palvelujen käytölle.

TP2: TOIMENPITEET

1. Yritysten kasvun edellytysten luominen ja toimintaympäristön kehittämistarpeiden tunnistaminen
 - a. Tunnistetaan yritysten yhteiset haasteet, jotka voivat estää investointimahdollisuuksiin tarttumista (esim. osaamisvajeet, resurssipula, kansainvälisen liiketoiminnan vaatimukset).
 - b. Tuetaan yrityksiä kansainvälisten investointihanketoimijoiden kanssa toimimiseen (esim. kielitaito, sopimusoasaaminen, laatujärjestelmät).
2. Yhteistoiminnan tukeminen, verkottaminen ja luottamuksen rakentaminen
 - a. Järjestetään verkostoitumistilaisuuksia ja foorumeita, joissa yritykset voivat kohdata toisiaan ja potentiaalisia yhteistyökumppaneita.
 - b. Tuetaan yrityksiä muodostamaan työyhteisliittymiä tai muita yhteistyömalleja, joilla voidaan vastata suurempiin tarjouskokonaisuuksiin.
 - c. Edistetään yritysten välistä tiedonvaihtoa ja kokemusten jakamista investointihankkeisiin osallistumisesta.
3. Kasvun tukeminen ja ohjaus muihin palveluihin
 - a. Tuetaan yrityksiä kasvamaan uusiin rooleihin arvoketjussa esimerkiksi olemassa olevan tuotteen, palvelun tai yrityksen osaamisen soveltaminen uuteen käyttötarkoitukseen, siten että yritys kykenee hyödyntämään kasvumahdollisuuksia ns. toisen aallon arvoketjuissa.
 - b. Ohjataan yrityksiä hyödyntämään muita kehittämispalveluja, kuten Elinvoimakeskuksen palvelut, koulutushankkeet, yksityiset asiantuntijapalvelut ja muut alueelliset hankkeet.
4. Kasvualustapalveluiden työpajat
 - a. Rakennetaan työpajasarja, joka tukee yritysten osallistumista investointihankkeisiin.
 - b. Työpajoissa käsitellään ns. toisen aallon investointihankkeiden haasteisiin liittyviä teknologioita ja liiketoimintamalleja.
 - c. Työpajoissa käsitellään myös teknisiä vaatimuksia, standardeja, validointeja, teknologisia ratkaisuja ja sopimusoasioita.
 - d. Työpajat suunnitellaan yhteistyössä asiantuntijoiden ja investointihankkeiden toteuttajien kanssa, jotta sisältö vastaa todellisiin tarpeisiin.
5. Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten palvelujen hyödyntäminen
 - a. Tunnistetaan yritysten osaamis-, tutkimus- ja kehittämistarpeita korkeakoulu- ja tutkimuslaitosyhteistyöhön.
 - b. Saatetaan alueen pk-yrityksiä korkeakoulujen ja tutkimuslaitoksien palvelujen piiriin.

TP3: PK-YRITYSTEN KYVYKKYYTTÄ LISÄÄVIEN PILOTKOHTEIDEN TOTEUTUS

TP 3:ssa kehitetään yritysten kyvykkyyttä lisäävien teknisten, arvoltaan 0,3–1,0 M€, pilottikohteiden toteuttamista yrityskohtaisesti tai useamman yrityksen yhteistyönä. Pilottikohteet voivat olla vedyn, biokaasun ja hiilidioksidin hyötykäyttöön sekä kiertotalouden edistämiseen liittyviä projekteja. Toteutuksessa voi olla mukana tutkimus-, laboratorio- ja kehitystoimintaa tekeviä tahoja. Edistettävien 5 pilottikohteen avulla yritysten toimintaan toteutetaan teknisiä tai osaamisen kehittämiseen liittyviä parannuksia ja laaditaan kehityskohteita. Laaditaan toimenpidesuunnitelmia, joilla valmiuksia ja osaamista parannetaan.

TP 3 toimenpiteet

1. Pilottikohteiden suunnittelu ja kohdentaminen
 - a. Kartoitetaan alueen pk-yrityksiä eri toimialoilta, jotka ovat kiinnostuneita osallistumaan teknisiin pilottihankkeisiin.
 - b. Tunnistetaan investointihankkeisiin liittyviä osakokonaisuuksia, jotka soveltuvat pilotoinnin kohteiksi
 - c. Valitaan 5 pilottikohdetta konseptoitavaksi
2. Yritysyhteistyön ja TKI-toimijoiden aktivointi
 - a. Pilottien toteutuksessa mukana voivat olla yksittäiset yritykset, yritysryhmät sekä tutkimus-, laboratorio- ja kehitystoimintaa tekevät tahot.
 - b. Edistetään yritysten välistä yhteistyötä ja osaamista vastatakseen pilottien ja tulevien ns. toisen aallon investointihankkeiden haasteisiin.
3. Pilotoinnin toteutus ja kehitystoimenpiteet
 - a. Konseptoidaan ja valmistellaan valitut pilottihankkeet
 - b. Laaditaan yrityskohtaisia toimenpidesuunnitelmia.

TP 4: INVESTOINTIHANKKEIDEN SEURANTA JA ASiantuntijatiedon TUOTTAMINEN

Vedyn-, uuden kemian- ja kiertotalouden arvoketjujen rakentumisen kannalta keskeisten investointihankkeiden seuranta ja ajankohtaisen asiantuntijatiedon tuottaminen.

Viestitään alueella avautuvista uusista mahdollisuuksista sekä tehdään näkyväksi investointeja ja niihin liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia alueen yrityksille. Tuetaan aluekehitystä tuottamalla alan tietoa kuntalaisille ja kunnille.

TP 4 toimenpiteet

1. Investointihankkeiden systemaattinen seuranta

- a. Seurataan vedyn, uuden kemian sekä bio- ja kiertotalouden investointihankkeiden etenemistä alueella.
- b. Kartoitetaan investointihankkeiden toteuttajat, projektiorganisaatiot ja hankintojen aikataulut.
- c. Luodaan ajantasainen tilannekuva investointihankkeista ja niiden vaiheista.

2. Asiantuntijatiedon tuottaminen ja jakaminen

- a. Tuotetaan ajankohtaista ja käytännönläheistä asiantuntijatietoa investointihankkeista, teknologioista ja liiketoimintamahdollisuuksista.
- b. Tieto kohdennetaan alueen pk-yrityksille, kunnille ja kuntalaisille.
- c. Hyödynnetään asiantuntijaverkostoa ja tutkimus-, laboratorio- ja kehitystoimintaa tekeviä tahoja tiedon tuottamisessa.

3. Viestintä ja näkyvyyden lisääminen

- a. Viestitään alueella avautuvista uusista mahdollisuuksista eri kanavissa.
- b. Tehdään investoinnit ja niihin liittyvät liiketoimintamahdollisuudet näkyväksi alueen yrityksille.
- c. Luodaan vakiintuneet viestintäkäytännöt ja -kanavat, kuten verkkosivusto, uutiskirjeet ja tilaisuudet.

4. Aluekehityksen tukeminen tiedon avulla

- a. Tuetaan kuntien elinvoimatyötä ja päätöksen tekoa tuottamalla tietoa investointien aluetaloudellisista vaikutuksista.

5. Yhteistyö ja verkostojen vahvistaminen

- a. Luodaan ja ylläpidetään yhteistyöverkostoja investointihankkeiden toteuttajien, alueen pk-yritysten ja kuntien välillä.
- b. Järjestetään investointihankekohtaisia tilaisuuksia ja foorumeita tiedonvaihtoon ja kohtaamisiin.
- c. Yhteisten pilotti projektien tuloksien, oppien ja kehityskohteiden tiedottaminen ja hyödyntäminen yritysten toiminnassa jatkossa.

6. Tulosten dokumentointi ja jakaminen

- a. Dokumentoidaan hankkeen aikana tuotettu asiantuntijatieto ja investointihankkeiden seurannan tulokset.
- b. Julkaistaan tulokset NIHAkin verkkosivuilla ja jaetaan ne alueen toimijoille ja muille kiinnostuneille tahoille.

Lisätietoja hakemuksesta

Esittelijä vakuuttaa, että ei ole esteellinen käsittelemään hakemusta. Esittelijällä ei ole eturistiriitaa tässä asiassa.

ESG-raportti OK. (Suomen Asiakastieto Oy 5.3.2026).

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Pohjois-Pohjanmaa

Kunnat

Nivala

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Tosiasiallisesti aiheutuneet palkkakustannukset

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	241 702	241 702	
Flat rate 40 % kehittäminen	96 681	96 681	
Kustannusarvio yhteensä	338 383	338 383	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	270 707	270 706	80,00
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	67 676	67 677	20,00
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	338 383	338 383	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankkeen tavoitteena on kehittää uusi toimintamalli tukemaan vihreän siirtymän seuraavaa vaihetta eli ns. toisen aallon uusia investointeja, joiden ympärille voi rakentua kokonaan uusi teollinen ekosysteemi. Alueella on poikkeuksellisen vahva investointipotentiaali uusiutuvaan energiaan, vetytalouteen, biokaasuun ja kiertotalouteen. Kehittämishankkeella on erityinen tarve toimia yhteistyön rakentajana ja pk-yritysten kehittämisen vauhdittajana. Hankkeen toimenpiteillä madalletaan kynnystä alueella toimivien yritysten osallistumiselle suunnitelmassa oleviin investointihankkeisiin. Toimenpiteet perustuvat aiemmissa hankkeissa (mm. Green Deal ja Fast Track) saatuun tietoon ja kokemuksiin. Tässä hankkeessa toimenpiteet kohdistuvat energiamurroksen ns. toisen aallon investointihankkeisiin, joiden myötä alueelle rakentuu kokonaan uusi ekosysteemi vedyn, uuden kemian sekä bio- ja kiertotalouden ympärille teollisessa mittakaavassa. Toimenpiteissä voidaan hyödyntää aiemmissa hankkeissa tehtyä pohjatytöä, mutta kehittäminen kohdistuu kokonaan uuteen energiamurroksen vaiheeseen edellyttäen kokonaan uusia toimintamalleja, joita hankkeessa tullaan ottamaan käyttöön. Hankkeen keskiössä on yritysten tieto-aidon, kyvykkyyden ja osaamisen lisääminen sekä pk-yritysten kestävä kasvu ja uudistuminen. Hankkeen kohderyhmään kuuluvien yritysten määrä on varsin laaja (lähes 200 kpl) sekä alueellisesti että eri toimialojen näkökulmasta. Hanketta ei ole mahdollista toteuttaa hankkeen hakijatahon tai yhteistyötahojen nykyisillä resursseilla.

Hanke sopii hyvin toimintaympäristön kehittämisavustuksen painopisteisiin edistäessään yhteistyötä alueen yritysten välillä sekä yhteistyötä yritysten ja korkeakoulujen sekä tutkimuslaitosten välillä. Hankkeen toiminnalla on merkittävät aluetaloudelliset vaikutukset sekä vaikutukset alueen pk-yritystoiminnan kehittymiselle. Kaikilla alueen pk-yrityksillä on tasapuolinen mahdollisuus päästä mukaan hankkeen toimenpiteisiin. Hankkeen avulla pystytään luomaan alueellinen verkosto, joka palvelee vihreän siirtymän toisen aallon investointihankkeiden toteuttamista.

Hanke sopii hyvin Uudistuva ja Osaava Suomi -ohjelman erityistavoitteen 2.3 painopisteisiin. Hanke vahvistaa kiertotalouteen ja korkean jalostusasteen biotalouteen liittyvää liiketoiminta- ja markkinaosaamista sekä mahdollistaa uusien tuote- ja palvelukonseptien syntymisen. Hankkeen tavoitteena on saada aikaan vihreän siirtymän toisen aallon investointihankkeita tukeva ekosysteemi, johon kuuluu yritysten lisäksi myös oppi- ja tutkimuslaitoksia.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Esitän, että hakijalle myönnetään toimintaympäristön kehittämisavustusta kehittämistoimenpiteisiin lain 758/2021 mukaisesti $338\,383 \text{ euroa} \cdot 80\% = 270\,706 \text{ euroa}$.

Hakemuksen käsittelyvaiheet:

Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen rahoitusyksikön pisteytyskokous 16.1.2026.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen yritysrahoituskokous 16.3.2026.

Pohjois-Pohjanmaan MYRS 24.3.2026.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä